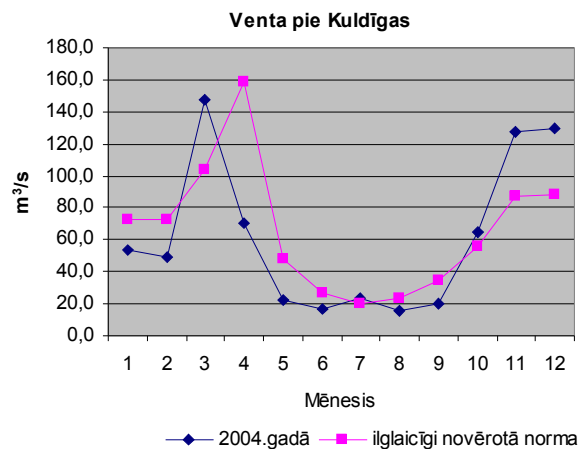
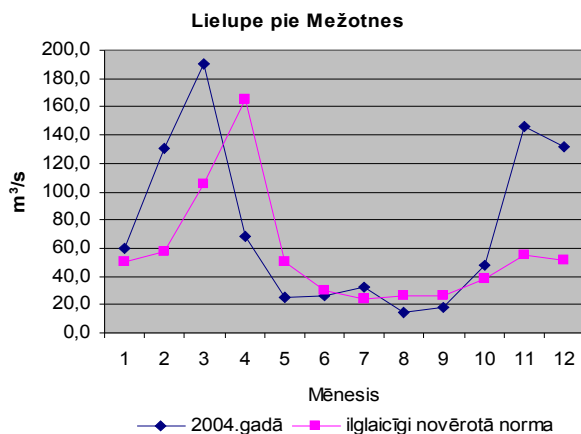
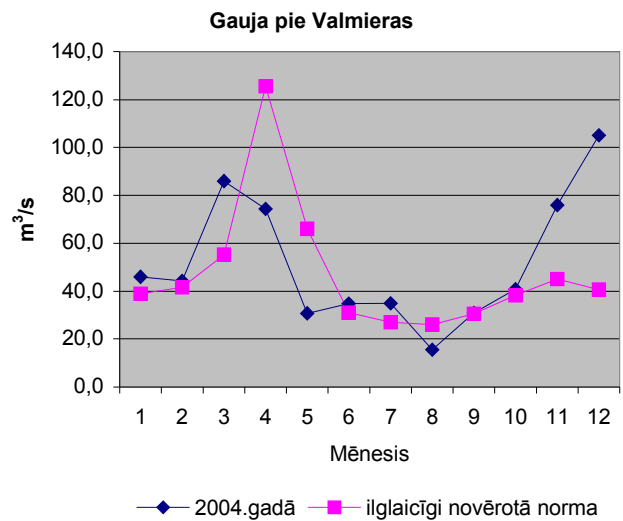
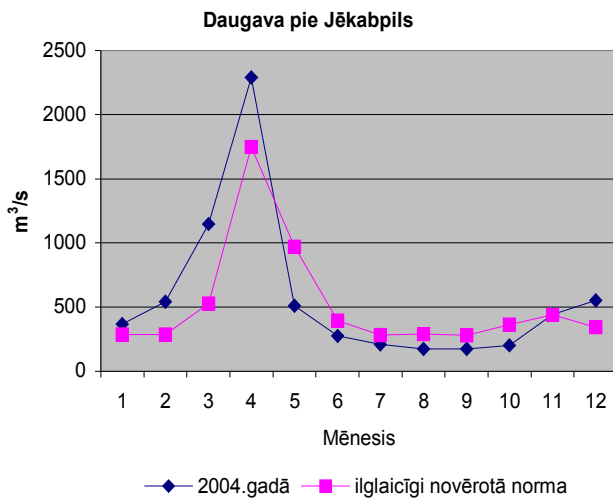


Hidroloģisko apstākļu raksturojums

Gada hidroloģiskie apstākļi raksturoti lielākajās Latvijas upēs, kas lielā mērā atspoguļo situāciju attiecīgajā sateces baseinā kopumā.

2004. gadā Daugavas caurplūdums bija **111 %**, Gaujas – **109 %**, Lielupes – **130 %** un Ventas – **92 %** no ilggadīgi novērotās normas. Jo īpaši ziemas mēnešos bija vērojama pastiprināta notece, kad Daugavas caurplūdums sasniedza 167 %, Gaujas – 216 %, Lielupes– 186 %, bet Ventas – 145 % no normas.

Ūdens caurplūduma dinamika pa mēnešiem un tās salīdzinājums ar ilglaicīgi novēroto normu dots 1.attēlā.



1.attēls. Caurplūduma dinamika lielākajās Latvijas upēs.

2003./2004. gada ziemā **ledus veidošanās** Latvijas upēs sākās vēlāk par ilggadējiem vidējiem termiņiem. Ledstāve lielākajā daļā Latvijas upju izveidojās janvāra pirmās dekādes laikā. Ledus biezums janvāra beigās bija mazāks par vidējo ilggadējo normu. Februāra pirmajā dekādē, iestājoties atkusnim, bija vērojama ledus sakustēšanās. Otrajā dekādē iestājās sala periods, upēs atsākās ledus veidošanās. Februāra beigās Latvijas austrumu, centrālās un ziemeļrietumu daļas upes klāja ledus sega, bet straujākos upju posmos tā pilnībā neizveidojās. Ledus pārsvarā bija 10-15 cm plānāks nekā parasti. Latvijas dienvidrietumu daļas upēs pēc ledus iešanas februāra pirmajā dekādē ledstāve otro reizi neizveidojās, izņemot Lielupes augštecē posmu pie Mežotnes.

Ledus iešana Latvijas upēs sākās marta otrās dekādes beigās un trešās dekādes sākumā. Ledus iešanas sākums Latvijas rietumu daļā kavējās par nedēļu, centrālajā daļā tas bija tuvu normai, bet austrumu daļā 3-5 dienas agrāk salīdzinājumā ar vidējiem ilggadējiem termiņiem. Ledus iešanas gaitā daudzviet veidojās ledus sastrēgumi. Tā kā ledus bija samērā plāns un upēs ļoti strauji ieplūda sniega kušanas ūdeņi, ledus sastrēgumi nebija ilgstoši.

Pavasara palu ūdens līmeņa celšanās Daugavas, Gaujas un Salacas upju baseinos tika novērota marta otrās dekādes beigās. Daugavā ūdens līmeņa celšanās bija vērojama arī aprīļa sākumā. Kopumā pali ilga vidēji līdz martam beigām – aprīlim. Ventā un Lielupē maksimālie pavasara palu ūdens līmeņi bija zemāki par ilggadīgi novēroto normu, attiecīgi par 1,5–1,7 m un 0,1-0,9 m, bet Gaujā un Salacā – 0,2-0,5 m augstāki par normu. Daugavā pavasara palu maksimālais ūdens līmenis bija 0,9-1,3 m augstāks par normu.

Maksimālais **ūdēns caurplūdums** Lielupes un Ventas upju baseinos bija vērojams martā – mēnesi agrāk, nekā tas ir parasti. Daugavas baseinā lielākais caurplūdums bija aprīlī, kas atbilst ilglaicīgi novērotajai normai.

Vasaras periodā Daugavā ūdens līmenis pazeminājās, bet pārējās lielajās upēs jūlijā bija vērojama zināma ūdens līmeņa paaugstināšanās. Augustā Latvijas upēs sākās mazūdēns periods, kas Daugavas baseina upēs turpinājās arī septembrī. Šajā laikā Daugavas caurplūdums bija 57 %, Gaujas – 60 %, Lielupes – 46 %, bet Ventas – 73 % no normas.

Oktobra otrās dekādes beigās, iestājoties lietainam laikam, upju notece sāka palielināties. Līdz mēneša beigām Daugavā un Gaujā ūdens līmenis cēlās par 0,6-0,9 m, Lielupē par 1,5 m, bet savukārt Ventā par 1,4-1,8 m.

Novembra otrās dekādes beigās Latvijas austrumu un centrālās daļas upēs un trešās dekādes sākumā rietumu daļas upēs sākās pirmatnējo ledus formu - piesalu un vižņu – veidošanās, kas ir tuvu ilggadīgo novērojumu termiņiem. Lielupes augštecē veidojās vižņu sablīvējumi, kas veicināja ūdens līmeņa paaugstināšanos. Tā kā decembris bija 3-4 °C siltāks par normu, stabila ledus sega Latvijas upēs neizveidojās. Decembrī Gaujā ūdens caurplūdums bija lielāks par pavasara palu perioda maksimumu, kas ir netipiska parādība, salīdzinot ar ilggadīgo novērojumu datiem.

Jāatzīmē, ka kopumā 2004. gads hidroloģiski vērtējams kā samērā ar ūdeni bagāts gads, salīdzinot ar 2003.gadu, kad Daugavas caurplūdums bija 73 %, Gaujas – 90 %, Lielupes – 58 %, bet Ventas – 63 % no ilggadīgi novērotās normas.